

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2021-2024

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE/MODULE

Nazwa przedmiotu/ modułu	ZJAWISKA KULTURY POPULARNEJ I POLISENSORYCZNEJ
Kod przedmiotu/ modułu*	PS31
Wydział (nazwa jednostki prowadzącej kierunek)	Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Kierunek studiów	polonistyka stosowana
Poziom kształcenia	studia pierwszego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	studia stacjonarne
Rok i semestr studiów	rok trzeci/ semestr szósty
Rodzaj przedmiotu	ćwiczenia
Język wykładowy	polski
Koordynator	dr hab. prof. UR Tadeusz Półchłopek
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr hab. prof. UR Tadeusz Półchłopek

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt ECTS
		15							2

1.2. Sposób realizacji zajęć

X zajęcia w formie tradycyjnej

X zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu /modułu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)**2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

Podstawowa wiedza na temat zjawisk kultury popularnej/ masowej.

3. CELE, EFEKTY KSZTAŁCENIA, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu/modułu

C ₁	Zapoznanie z istotą kultury popularnej/polisensorycznej w odniesieniu do przemian kulturowych i cywilizacyjnych.
C ₂	Zaznajomienie z zasadniczymi cechami wyróżniającymi kulturę popularną/polisensoryczną spośród zjawisk zaliczanych do kultury elitarnej i folkloru.
C ₃	Kształcenie umiejętności oceny i wartościowania kultury popularnej/polisensorycznej w kontekście dyskusji wokół jej znaczenia i funkcji.

3.2 Efekty kształcenia dla przedmiotu/ modułu (wypełnia koordynator)

EK (efekt kształcenia)	Treść efektu kształcenia zdefiniowanego dla przedmiotu Student/ka:	Odniesienie do efektów kierunkowych (KEK)
EK_01	posiada wiedzę na temat istoty i fenomenu kultury popularnej/ polisensorycznej oraz jej związków z życiem codziennym w kontekście zjawisk globalizacji, amerykanizacji, konsumeryzmu i przemysłu kulturowego,	K_Wo5
EK_02	zna różne metody badawcze wybranych zjawisk kultury masowej, ze szczególnym uwzględnieniem ich relacji do tradycji kultury polskiej i europejskiej,	K_Wo6; K_Wo9
EK_03	doskonali warsztat analityczny, systematyzuje wiedzę na temat kultury popularnej/ polisensorycznej i buduje swój warsztat krytyczny,	K_Uo1;
EK_04	wykazuje się umiejętnością rozpoznawania sposobów oddziaływania przekazów polisensorycznych na procesy percepcyjne człowieka,	K_Uo4, K_Uo5
EK_05	rozumie potrzebę dalszego kształcenia w tym temacie.	K_Ko2

3.3 Treści programowe (wypełnia koordynator)

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
nie dotyczy

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
1. Zajęcia organizacyjne: zapoznanie studentów z treściami programowymi i warunkami zaliczenia przedmiotu itp.
2. Kultura popularna/ polisensoryczna w refleksji teoretycznej.
3. Kultura popularna wśród innych odmian kultur (elitarna, ludowa, dla dzieci i młodzieży).

4. Wpływ kultury popularnej na kulturę wysokoartystyczną: muzykę, literaturę, film, sztuki wizualne.
5. Między zabawą a edukacją. O funkcjach kultury popularnej. Układy obiegu tekstów kultury popularnej w rzeczywistości po rewolucji cyfrowej.
6. Zjawiska kultury popularnej/ polisensorycznej w obszarze literatury (gatunki literatury popularnej: science fiction, fantasy, powieść grozy, horror, powieść erotyczna, kryminał i powieść szpiegowska, powieść przygodowa, romans).
7. Zjawiska kultury popularnej/ polisensorycznej w obszarze muzyki (piosenka rozrywkowa na przykładzie rocka).
8. Zjawiska kultury popularnej / polisensorycznej w obszarze gier komputerowych oraz przekazów monomedialnych i multimedialnych funkcjonujących w Internecie (społeczności graczy, portale społecznościowe, portale rozrywkowe i informacyjne).
9. Zjawiska kultury popularnej/ polisensorycznej w obszarze mediów (analiza języka reklamy telewizyjnej, internetowej i prasowej).
10. Zjawiska kultury popularnej/ polisensorycznej w edukacji szkolnej.
11. Zajęcia zaliczeniowe.

3.4 Metody dydaktyczne

ĆWICZENIA PROBLEMOWE, ELEMENTY WYKŁADU, DYSKUSJA,

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

Symbol efektu	Metody oceny efektów kształcenia (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	obserwacja w trakcie zajęć, ocena głosów w dyskusji i na konsultacjach	ćw.
EK_02	obserwacja w trakcie zajęć, ocena głosów w dyskusji i na konsultacjach	ćw.
EK_03	obserwacja w trakcie zajęć, ocena głosów w dyskusji i na konsultacjach	ćw.
EK_04	obserwacja w trakcie zajęć, ocena głosów w dyskusji i na konsultacjach	ćw.
EK_05	obserwacja w trakcie zajęć	ćw.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

- aktywne uczestnictwo w zajęciach
- pozytywne oceny z zadanych referatów z literatury przedmiotu

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające planu z studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	30
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

wymiar godzinowy	nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	nie dotyczy

7. LITERATURA

<p>Literatura podstawowa:</p> <p>Barańczak A., „Słowo w piosence”, Wrocław 1983.</p> <p>Beylin P., „Fenomenologia kiczu”, [w:] Tenże, „Ideal i praktyka”, Warszawa 1966.</p> <p>Błahut T., <i>Ewangelizacja w stylu „pop”</i>, [w:] <i>Edukacyjne konteksty kultury popularnej</i>, red. W. Jakubowski, E. Zierkiewicz, Kraków 2002.</p> <p>Burszta W.J., Kuligowski W., <i>Dlaczego kościotrup nie wstaje. Ponowoczesne pejzaże kultury</i>, Warszawa 1999.</p> <p>Caillois R., <i>Odpowiedzialność i styl. Eseje</i>, wyb. M. Żurowski, wstęp J. Błoński, Warszawa 1967.</p> <p>Dobroczyński B., <i>III Rzesza Popkultury i inne stany</i>, Znak, Kraków 2004.</p> <p>Dunin J., <i>Papierowy bandyta. Książka kramarska i brukowa w Polsce</i>, Wydawnictwo Łódzkie, Łódź 1974.</p> <p>Eco U., <i>Superman w literaturze masowej. Powieść popularna między retoryką a ideologią</i>, przeł. J. Ugniewska, Warszawa 1996.</p> <p><i>Edukacyjne konteksty kultury popularnej</i>, red. W. Jakubowski, E. Zierkiewicz, Kraków 2002.</p> <p>Godzic W., <i>Oglądanie i inne przyjemności kultury popularnej</i>, Kraków 1996.</p> <p>Hopfinger M., <i>Kultura audiowizualna u progu XXI wieku</i>, Warszawa 1997.</p> <p>Jarzębski J., <i>Czas relaksu. O literaturze masowej i jej okolicach</i>, Wrocław 1982.</p> <p>Kłoskowska A., <i>Kultura masowa</i>, Warszawa 1980.</p> <p>Kowalski P., <i>Parterowy Olimp. Rzecz o polskiej kulturze masowej lat siedemdziesiątych</i>, Wrocław 1988.</p> <p>Krajewski M., <i>Kultury kultury popularnej</i>, Poznań 2003.</p>
--

- Kształcenie literackie w dobie kultury masowej – polisensorycznej*, red. Z. Sibiga, U. Kopeć, Rzeszów 2010.
- Kształcenie literackie w dobie kultury masowej – polisensorycznej*, red. D. Karkut i T. Półchłopek, Rzeszów 2010.
- Martuszevska A., „*Ta trzecia*”. *Problemy literatury popularnej*, Gdańsk 1997.
- Martuszevska A., Pyszny J., *Romanse z różnych sfer*, Wrocław 2003.
- Netlor. *Wiedza cyfrowych tubylców*, red. P. Grochowski, Toruń 2013.
- Carroll N., *Filozofia sztuki masowej*, M. Przyłipiak, Gdańsk 2011.
- Ong W.J., *Oralność i piśmienność. Słowo poddane technologii*, przeł. J. Japola, Lublin 1992.
- Pogranicza audiowizualności. Parateksty kina, telewizji i nowych mediów*, red. A. Gwóźdź, Kraków 2010.
- Słownik literatury popularnej*, red. T. Żabski, Wrocław 1999.
- Słowo w kulturze mediów*, red. Z. Suszczyński, Białystok 1999.
- Storey J., *Studia kulturowe i badania kultury popularnej*, przeł. J. Barański, Kraków 2003.
- Strinati D., *Wprowadzenie do kultury popularnej*, przeł. W.J. Burszta, Poznań 1988.
- Szczęsna E., *Poetyka reklamy*, Warszawa 2003.
- Sznajderman M., *Współczesna Biblia pauperum. Szkice o wideo i kulturze popularnej*, Kraków 1998.
- Szyłak J., *Komiks*, Kraków 2000.
- Wróblewska V., *Z zagadnień kultury popularnej*, Warszawa 2007.
- Wydmuch M., *Gra ze strachem. Fantastyka grozy*, Warszawa 1975.
- Z problemów aksjologii literatury i kultury popularnej*, red. S. Uliasz, Rzeszów 1996.

Literatura uzupełniająca:

- Aftab P. (tłum. B. Nicewicz), *Internet a dzieci: uzależnienia i inne niebezpieczeństwa*, Warszawa 2003.
- Agamben G., *Wspólnota, która nadchodzi*, przeł. S. Królak, Warszawa 2008.
- Borowska-Bogunia M., *Dziecko w świecie mediów i konsumpcji*, Kraków 2006.
- Feibel T., *Zabójca w dziecinnyim pokoju: przemoc i gry komputerowe*, Warszawa 2006.
- Gajda T., *Telewizja, młodzież, kultura*, Warszawa 1987.
- Godzic W., *Telewizja i jej gatunki po „Wielkim Bracie”*, Kraków 2004.
- Izdebska J., *Rodzina, dziecko, telewizja- szanse wychowawcze i zagrożenia telewizji*, Białystok 1996.
- Izdebska J., *Miejsce i funkcje wychowawcze środków masowego oddziaływania w czasie wolnym dzieci*, Białystok 1981.
- Kołodziejczyk A., *Dziecięca koncepcja fikcji, czyli co jest „na niby” w telewizji*, Kraków 2003.
- Kossowski P., *Dziecko i reklama TV*, Warszawa 1999.
- Kowalski P., *(Nie)bezpieczne światy masowej wyobraźni. Studia o literaturze i kulturze popularnej*. Opole 1996.
- Ożóg K. *Nowy świat kultury – hiperrzeczywistość i jej znaki* [w:] *Czytanie tekstów kultury. Metodologia, badania, metodyka*, red. B. Myrdzik, I. Morawska, Lublin 2007.
- Jenkins H., *Kultura konwergencji. Zderzenie starych i nowych mediów*, tłum. M. Bernatowicz, M. Filiciak, Warszawa 2007.
- Skowronek B., *Konceptualizacje filmu i jego oglądania w języku młodzieży. Studium kognitywno-kulturowe*, Kraków 2007.
- Jakubowski W., *Edukacja w świecie kultury popularnej*, Kraków 2006.
- Miczka T., *Edukacja medialna jako podstawa kształcenia i wychowania w społeczeństwie*

informacyjnym, [w:] Edukacja medialna. Teksty i preteksty, red. I. Borkowski, Wrocław 2004.

Ryłko- Krupiewska A., *Dzieci jako odbiorcy reklam telewizyjnych*, Gdańsk 2008.

Skowronek K., M. Rutkowski, *Media i nazwy. Z zagadnień onomastyki medialnej*, Kraków 2004

Smuszkiewicz A., *Spotkania w obszarze science fiction, [w:] Obszary spotkań dziecka i dorosłego w sztuce*, red. M. Tyszkowa, B. Żurkowski, Warszawa- Poznań 1989.

Skowronek B., *Gry komputerowe, czyli między ekstatycznym entuzjazmem a moralną paniką. Krótki zestaw dopowiedzeń, uzupełnień i uściśleń*, „Nowa Poliszczyna”, 2005, nr 3.

Żywczok A., *Wizja komputeryzacji życia*, „Edukacja i Dialog” 1997, nr 6.